

POSUDEK VEDOUCÍ PRÁCE

Na bakalářskou esej Kateřiny Švárové „Volba vhodných diagnostických nástrojů pro sledování efektivity Instrumentálního obohacování v praxi“...

Bakalářská esej Kateřiny Švárové se věnuje otázce hodnocení efektivity programů pro rozvoj dovedností myslet, v empirickém pilotním průzkumu se zaměřuje na vybraný diagnostický nástroj (obrazový materiál z testu Rey-Osterriethovy figury), jehož užití evaluuje.

V úvodu vlastního oponentského posudku bych si ráda zmínila několik poznámek k průběhu tvorby této eseje. Původní zadání bakalářské eseje se zaměřovalo na hledání zcela nových cest pro hodnocení či diagnostiku dovedností myslet. Adaptace konkrétních metodik nebo nástroje se ovšem ukázala jako překračující časový rámec bakalářské eseje, proto jsme byly nuceny téma bakalářské práce upravit a více jej svázat se současným stavem výzkumu a publikací v českém prostředí k otázce diagnostiky a hodnocení dovedností myslet. Jedním z řešení bylo využití již existujících poznatků z českého výzkumu, na které by mohl vlastní výzkum pro tuto bakalářskou práci navazovat. Tak vznikl výzkumný projekt, v němž hodnocení dovedností myslet sledujeme ve vazbě na užití programu Instrumentálního obohacování (tj. programu na podporu a rozvoj těchto dovedností zaměřeného), dosud jediného programu se kterým se v Čechách pracuje. Kateřina měla možnost získat přístup do jedné specializované základní školy, což otevíralo cestu v rámci výzkumu pracovat s dětmi, které program využívají.

Jádrem výzkumu v předkládané práci je snaha ověřit či prozkoumat možnosti využití jedné známé kresebné diagnostické techniky (Rey-Osterriethovy figury) novým způsobem, který by dle návrhu předchozího výzkumu měl lépe proměny dovedností myslet hodnotit. Podstatným zdrojem, který inspiruje výzkumnou otázku předkládané práce je výzkum Málkové publikovaný v roce 2007.

Formálně je předkládaná práce členěna na část teoretickou a část věnovanou výzkumu v terénu. V teoretické části se Kateřina věnuje osvětlení teoretických východisek a pojmů souvisejících s vlastním výzkumem. Pracuje zde s literaturou z českých i zahraničních zdrojů. Vlastní výzkum pak pokrývá cca třetinu celého textu a většinu přílohového materiálu.

K vlastnímu zpracování realizovaného výzkumu mám několik připomínek:

- Strukturace popisu metodologie výzkumu nemá zvláštní část věnovanou diagnostickým nástrojům, resp. obrázku z Rey-Osterriethovy figury; popis způsobu práce s obrázkem tak zůstává součástí textu o sběru dat, což možná může čtenáři zabraňovat v porozumění způsobu, jakým se s v tomto výzkumu s danou kresebnou technikou pracuje (jedná se o užití, které nesleduje manuál daného testu, ale pouze využívá jeho výzvoový obrázek)
- V popisu metod vyhodnocení dat autorka zmiňuje, že design testu je postaven tak, aby bylo možné hodnotit, zda jsou výsledky v posttestu u dětí experimentální skupiny signifikantní. V samotné analytické části pak ovšem neprovádí žádný statistický test, který by jí umožňoval výsledky exp. I kontrolní skupiny v tomto smyslu porovnávat.
- Osou výzkumu jsou tak kvalitativní analýzy kreseb dětí experimentální i kontrolní skupiny. Možná trochu nešťastně nejsou v textu kapitoly 5.2.3.2. formální prostředky, které by tento text více provazovaly s přepisem záznamů nahrávek sezení, při kterých autorka respondentům kresbu administrovala. Dokonce v textu nenacházím na příslušnou přílohu odkazy, což velmi znevažuje kvalitu představených analýz dat.
- Poněkud nelogicky autorka v přílohách dokládá jen obrazový materiál dětí experimentální skupiny a materiály dětí kontrolní skupiny nedokládá (i když s nimi v textu pracuje.)

- Formálně je třeba vytknout absenci řádných popisů tabulek v prezentaci výsledků výzkumu a absenci číslování příloh, což znemožňuje řádné odkazování na bohatý přílohový materiál v analytických částech prezentace výzkumu.
- Přílohy neobsahují (kromě přepisů) i kopie videonahrávek s respondenty, což je možná škoda.

Zmiňované nedostatky nebo řekněme nedopracované formální aspekty zpracování výzkumného materiálu ubírají textu na srozumitelnosti a dle mého názoru zakrývají kvalitu dat, které se podařilo Kateřině při práci na vlastním výzkumu nasbírat. Je třeba si uvědomit, že procedury, které realizovala jsou časově i realizačně dosti náročné: neméně náročné bylo i zpracování výzkumného materiálu, ale já jsem bohužel nemohla být Kateřině k dispozici pro supervize v takovém rozsahu, aby měla možnost se právě výše uvedené formální náležitosti ode mne naučit. Domnívám se proto, že moje nepřítomnost ve finální části zpracování projektu této práce měla za důsledek mnohé z výše uvedených formálních i obsahových chyb.

Práci doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení 32 bodů.

Praha 24. 6. 2008